

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

3. De pactis pignorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

& ibi Glos b.t. Tenereturque hoc casu haeres in solidum, ob dolum aut culpam defuncti, qui oppignoraverit & alienaverit res quas scivit ecclesie Ecclesiæ: quo modo & haereses tutorum in solidum tenentur, l. i. & 2. C de hereditibus in usuris. Possunt tamen res Ecclesiæ obligari titulo generalis hypothecæ, pro observatione alicuius contractus, Panor in d. c. i. & colligitorum e. Nulli sup. De rebus Ecclesiæ non aliquid.

4. Jus quoque patronatus licet cum universitate bonorum vendi possit, dummodo ratione eius non exigatur magis pretium, tamen oppignorari non potest; quia non est res, per quam debitum pecuniarum possit compensari. Ideoque si castrum, cui est annexum tale jus, oppignoretur, manet jus patronatus penes priorem patronum.

5. Tertio, oppignorari nequunt res pupillæ, res minorum, litigiosæ, fundus dotalis, instrumenta rustica & ad cultum agri spectantia, item secundum aliquos, servitudes prædiorum tam urbanorum quam rusticorum, inter quas tamen aliæ discentia constituant. Insuper res fidicemisso subjectæ, præmium futuræ victoriae, feudum sine voluntate directi domini: licet fructus feudi pignori esse posse receperit sic, *equulat. De pignor. § 1.* Res item alienæ, nisi ex voluntate domini. Si tamen debitor, qui rem alienam oppignoraverit, postea fiat ejus dominus, pignus convalebit.

§. III.

De Pactis pignorum.

1. *Pactum antichrescos improbat jure Pontificio.*
2. *Dominus directus ex feudo oppignorato recte fructus percipit.*
3. *Pactum item legius commissoria in pignore utrumque jus improbat,*
4. *Quod si tamen juratum fuerit, servandum est juramentum.*

REcipit contractus hic pactiones, conditionem ac diem, l. Si convenierit, D. De pignor. ad. dummodò legibus vel Canonibus non adversentur. Quod addo, quia licet pactum delucrandis per creditorem fructibus, ex

re pignorata perceptis (quos creditor, quando pignus datur in securitatem tantum debiti, imputare in sortem tenetur, id est deducere de principali debito: nisi forte ratione luci cessantis vel damni emergentis vel ex alia causa eos retinere permittratur, c. i. & 2. inf. De usuris) quod antichresin vocant, legibus civilibus approbatur, id tamen improbant Canones: adeo ut, si fructus percepti ad æquum sortem, tenetur creditor, nulla alia exspectata solutione, pignus restituere, c. Cum contra 6. hoc tit. Imo & pactio de lucrandis fructibus ex pignore ultra sortem, sub specie ac pallio venditionis, tamquam usuraria improbata est, c. illo vos 4. h. t.

Dixi, quando pignus datum est in securitatem tantum debiti, quia si datum sit, ut errare creditor eo fruatur interim, loco rei debitorum, non tenetur imputare fructus in sortem, c. Sublubriter 16. inf. De usuris: ubi gener non tenetur fructus pignoris, à socero recepi, pro dote promissa perceptos, in sortem imputare, quia non fuit ea mens socii, ut ratione horum fructuum minueretur dos, sed ut gener illis fruereetur ad sustinenda onera matrimonii, donec illi dos reprobaretur. Alioquin si constaret dedisse pignus tantum in securitatem datis, nulla subiecta ratio fructus illos retinendi, nisi ratione luci cessantis. Vide Covarruviam 3. Var refut. c. 3.

2. Sunt & alii casus quibus creditor fructus ex pignore perceptos in sortem imputare non tenetur, sed eos retinere potest, sorte manente integra, nempe quando feudum directo domino à Valllo est oppignoratum, & quando emphyteuta oppignoraverit directo domino temphyteuticam; c. i. sup. De feudi, c. Constitutus 8. inf. De usuris. Ratio est, quia contraetsus feudalismus & emphyteuticus inter alias tacitas conditiones, cum quibus semper censentur celebrari, nisi contrarium exprimatur, habent & hanc, ut, si feudum vel suudus emphyteuticus oppignorentur directo domino, possit ipse percipere fructus, sorte non minuta, idque ne res apud directum dominum existens fruatur alteri, quod non videtur rationi consonum.

Non debet tamen hoc casu, quo, inquam, vult percipere fructus directus dominus, exigere obsequium vel pensionem solitam,

Qq 2

B69

nec percipere fructus, quos res producit, qua parte ea melior est effecta per industriam emphyteutæ. Insuper non debent feudum vel emphyteulis esse comparata magna pecunia summa, vel magnis obsequiis antecedentibus, sed bona ex parte concessa gratis. Videatur Navar. in Manuali cap. 17. n. 217. Covat. d. locorum 4. post Innoc. inc. i. de feudi, & Molin. ad consuet. Paris. Tit. 1. §. 1. Glos. 9. n. 11. q. 3.

3. Præterea licet in emptione venditione partum legis commissoria id est, ut nisi intra certum diem premium solvatur, res fiat inempta, approbetur. Tit. D. De lege commissoria: tamen in pignore tam a legibus, quam Canonibus, tanquam usurarium, improbat, ult. Cod. De pignor. c. Significante hoc ist. veluti si dara mutuo pecunia, ejusque nomine pignore constituto, conveniatur, ut, nisi intra certum diem pecunia solvatur, pignus sit creditoris. Ratio est, quia cum pignus plorunque pluris sit, quam debitum, pro quo est obligatum, creditor per tale pactum verè paciatur sibi aliquid ultra somum dari: quod est usurarium.

4. Quod si tamen jutaverit debitor se, nisi intra certum diem pecunia debita solvatur, pignus non reperitur, istud juramentum in esse non obsecrūt judicat Pont. in d. significante, in verbis, *juramenti debitum adimplerit*. Ratio est, quia Jure Poenitentio omnne juramentum servandum est, quod absque prajudicio tertii & dispendio salutis aeternæ servari potest. Sic enim servandum est juramentum de solvendis usuris, c. *Debitores sup. de jurejur.* quia eas solvere non est peccatum, sed accipere.

5. Non obstat, quod pactum legis commissoria in pignore sit nullum, utpote contra legem & Canonem: ac proinde & juramentum nullius roboris, tanquam ictius accessorium, videatur, arg. 4. *Cum principalis D. De reg. juris* quia præterquam quod illa sex non habeat locum, ubi diversa est ratio accessorii & principalis, uti hoc casu, ubi dictum pactum est prohibitum in odium creditoris, aliquid ultra somum exigentis: juramentum vero spectat ad reverentiam divini numinis, ideoque servandum, cum non tendat in prajudicium tertii aut ictus aeternæ: dicendum est, juramentum hic non tam esse accessorium, quam principale,

quia primaria obligatio per illud acquiritur Deo, secundaria parti, Covat. ade. *Quamvis Depactu in 6. §. 3. n. 3.*

§. LV.

De Actionibus pignoratitiis, & modo pignus dissolvatur.

1. *Actione pignoratitia vel directa est, competens debitori.*
2. *Vel contraria, qua datur creditori adversus debitorem.*
3. *Nyphœcaria actio qua sit.*
4. *In quo differat à pignoratitia.*
5. *Quando cumulari ha actione possint.*
6. *Quomodo dissolvatur pignus.*

Constituto pignore, duplex ex eo oritur actio: una, quæ propriè vocatur Pignoratitia; altera Hypothecaria. Pignoratitia vel est Directa vel Contraria.

1. Directa datur debitori, persolito debito, adversus creditorem, utrem sibi pignoratam restituat, una cum fructibus, & damnum doloso culpave datum refaciat. Cum enim pignus utriusque gratia contrahitur, & ut creditoribus magis in tuto sit debitum, & ut debitibus magis pecunia credatur, idco dolus, lata, & levius culpa præstatutæ à creditore, non etiam levissima: scilicet nec vis major aut casus fortuitus, arg. 1. *Si eares D. De actionibus empti.* Nisi hoc causa culpa creditoris perire rem debitor probet. Glos. in l. *Sacreditor Cod. pignor. art.* Et hac non datur debitori, nisi prius pignus sit traditum creditori, quia oritur ex interventu rei, insu. Quib. modis re contrah. obligatio: vel saltēm figuratur traditum, ut in locatore, cui singuntur iusta bona conductoris, quæ habet sibi obligata pensione, etiam si verè tradita non sit, Negusat. *De pignor. p. 7. membro 1. n. 2.* Quæ autem veniant in actionem pignoratitiæ: uadit idem auctor memb. 3. ep. de membris.

2. Contraria datur creditori, adversus debitorem, ad id, quod sibi pignoris nomine abest: ut si forte sumptus in rem pignoratam fecerit, aut res aliena sibi oppignorata fuerit. Et hæc datur, etiam si pignus ei traditum non fuerit, Negusatius d. loco num. 3. Varios vero casus quibus